

# 1

Parçada yeryüzündeki canlıların  
ve diğer varlıkların hangi dört  
yönü özellikle öne  
çıkarılmaktadır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 1**

Hikmetle yetiştirilmeleri, inayetle süslenmeleri, rahmetle lütfa mazhar kılınmaları ve şefkatle rızıklandırılmaları öne çıkarılmaktadır.

## 2

Her bir mahlukun bu tecellilerle anılması, hangi inanç esasına kapı açmaktadır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 2**

Allah'ın varlığını zorunlu olarak kabul etmeye ve O'nun birliğini anlamaya kapı açmaktadır.

### 3

Metin neden yalnız bireysel örneklerle yetinmeyip yeryüzünün bütününe de nazara vermektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

### **Cevap 3**

Çünkü genel tablo, tek tek örneklerden daha büyük ölçekte bir birlik ve düzen delili sunmaktadır.

## 4

İnayet, hikmeti nasıl tamamlayan bir unsur olarak sunulmaktadır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

### **Cevap 4**

Hikmet düzen ve uygunluğu gösterirken, inayet buna ilave olarak özen, ikram ve fayda yönünü tamamlamaktadır.



## 5

Renklerin birleşmesi örneği,  
parçalı gözlem ile bütüncül  
gözlem arasında nasıl bir fark  
gösterir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 5**

Tek tek renkler ayrı görünse de birlikte ışığı meydana getirir; aynı şekilde ayrı tecelliler birlikte tek kaynağı daha açık gösterir.

## 6

Metindeki güneş ve ışık misali  
hangi tür akıl yürütmeye örnektir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 6**

Görünen eser ve belirtilerden görünmeyen fakat zorunlu olan sebebe ulaşma akıl yürütmesine örnektir.

## 7

Kuvvetin veya tabiatın bu işleri açıklamakta yetersiz görülmesinin sebebi nedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 7**

Çünkü bunlar şuurlu, bilen, gören, işiten ve her şeyi ölçüyle idare eden bir fail gibi davranamaz.

## 8

Tesadüf, kör kuvvet, sağır tabiat ve  
cahil sebeplerin birlikte sayılması  
hangi noktayı  
kuvvetlendirmektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 8**

İlahi fiilleri açıklamak için öne sürülen tabiatçı ve sebeplere dayalı yorumların hiçbirinin yeterli olmadığını kuvvetlendirmektedir.



## 9

Bütün pasajdan çıkarılabilecek en kapsamlı hüküm nedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 9**

Yeryüzündeki genel düzen ve canlıların ihtiyaçlarının karşılanması, Allah'ın birliğini ve mutlak kemal sahibi oluşunu açık biçimde ispat etmektedir.

## 10

Allah'ın yüceliği ile tabiatın  
eksikliği arasındaki zıtlık niçin  
vurgulanmaktadır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 10**

İlahî fiilleri eksik sebeplere vermenin ne kadar büyük bir mantık hatası olduğunu göstermek için vurgulanmaktadır.

## 11

Parçada yeryüzündeki bütün mahlukatın ortak olarak taşıdığı hangi ilahî tecellilerden söz edilmektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 11**

Eğitim ve idarede hikmet,  
süslemede inayet, lütufta rahmet  
ve geçimde şefkatli rızık verme  
tecellilerinden söz edilmektedir.

## 12

Tek tek mahlukatın bu şekilde ele alınması, Allah'ın hangi isimlerini düşündürmektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 12**

Hikmet sahibi, ikram eden,  
merhametli ve rızık veren oluşunu  
düşündürmektedir.



## 13

Yeryüzünde görülen umumi hikmetin “irade”yi göstermesi ne demektir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

### **Cevap 13**

Olayların zorunlu ve başıboş değil,  
seçilerek ve amaç gözetilerek  
meydana geldiği anlamına gelir.

## 14

“Birden nazara al” çağrısı,  
okurdan nasıl bir bakış  
istemektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

### **Cevap 14**

Parçaları ayrı ayrı değil, birbirini tamamlayan bütüncül bir manzara halinde değerlendirmesini istemektedir.

## 15

Hikmetin içinde inayet, inayetin içinde rahmet, rahmetin içinde rızık görölmesi neyi anlatır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 15**

İlahî fiillerin birbirini destekleyen ve aynı kaynaktan gelen katmanlı bir düzen içinde olduğunu anlatır.

## 16

Metne göre bu kadar kapsamlı bir terbiyeyi tesadüfle açıklamaya çalışmanın temel problemi nedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 16**

Çünkü böylesi düzenli, anlamlı ve kuşatıcı bir işleyiş, başıboş bir rastlantıyla bağdaşmaz.



## 17

Bu benzetmeye göre, yeryüzünde farklı biçimlerde görünen ilahî fiillerin ortak kaynağı nedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 17**

Hepsi, tek olan ve her bakımdan mükemmel olan Allah'ın fiilleridir.

## 18

Metne göre tabiat kavramını  
yaratıcı güç gibi kullanmak niçin  
hatalıdır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 18**

Çünkü tabiat, ilahî fiillerin gerektirdiği aşkın kudret ve ilim yerine geçemeyecek sınırlı bir isimlendirmedir.

**19**

Tesadüf ve sebeplerin  
reddedilmesinde hangi ölçü esas  
alınmaktadır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 19**

Görülen işlerin son derece düzenli, anlamlı ve kapsamlı olması esas alınmaktadır.

## 20

“Bu hakikati hangi kuvvetle söndürebilirsin?” anlamındaki sorgulama neyi ima eder?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 20**

Hakikatin insanın inkârıyla yok olmayacağını, delilin kendi kuvvetiyle ayakta durduğunu ima eder.



## 21

Parçanın ilk bölümünde canlı ve cansız varlıklar üzerinde görülen terbiyenin niteliği nasıl tasvir edilmektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 21**

Son derece ölçülü, yerli yerinde, lütufkâr, merhametli ve ihtiyaçları karşılayan bir yönetim olarak tasvir edilmektedir.

## 22

Her bir mahlukun tek başına bir  
delil olması ile yeryüzünün  
tamamının delil olması arasında  
nasıl bir fark vardır?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 22**

İlki bireysel işaretler sunar; ikincisi ise çok daha geniş ve kuvvetli bir toplu şahitlik ortaya koyar.

## 23

Metinde umumi hikmetten sonra  
neden umumi inayet, sonra  
rahmet ve ardından rızık  
zikredilmektedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

### **Cevap 23**

Çünkü parça, daha genel bir düzen anlayışından canlıların hayatına kadar inen iç içe bir ilahî tecelli sıralaması kurmaktadır.

**24**

Parçada verilen ışık benzetmesinin  
mantığı nedir?

lisans 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-  
munkire-mevdan-okuma

## **Cevap 24**

Çeşitli görünümlerin gerçekte tek bir kaynağa dayanmasıdır.